

Ponadto, spośród rodzin zastępczych spokrewnionych, które nadal funkcjonują na terenie powiatu 1 dziecko opuściło rodzinę zastępczą, osiągając pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej i założyło własne gospodarstwo domowe.

Rozwiązano również 3 niezawodowe rodziny zastępcze, w których przebywało łącznie 4 dzieci, z czego 1 dziecko usamodzielniało się, 1 dziecko wraz z rodziną zastępczą zmieniło miejsce zamieszkania a 1 rodzina zastępcza, w której przebywało 2 dzieci podpisała umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej z innym powiatem.

Dodatkowo spośród rodzin zastępczych niezawodowych, które nadal funkcjonują na terenie powiatu 5 dzieci opuściło rodzinę zastępczą, z czego: 2 zostało umieszczonych w innej niezawodowej rodzinie zastępczej, 1 zostało przysposobione, a 2 dzieci rozpoczęło proces usamodzielnienia.

Ponadto z 3 zawodowych rodzin zastępczych odeszło 4 dzieci z czego: 3 zostało przysposobionych a 1 osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy, odeszła z zawodowej rodziny zastępczej i założyła własne gospodarstwo domowe.

Rodzinny dom dziecka opuściła 1 osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy i założyła własne gospodarstwo domowe.

Tabela 5.

Powód opuszczenia pieczy rodzinnej przez dzieci w wieku do 18 roku życia.

Dzieci do 18 roku życia	Razem	Powrót do rodziny naturalnej	Umieszczenie w innej rodzinie zastępczej	Umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Przysposobienie dziecka	Inne
Rodziny zastępcze spokrewnione	2	1	0	0	0	1
Rodziny zastępcze niezawodowe	6	0	0	0	1	5
Rodziny zastępcze zawodowe lub rodzinne domy dziecka	3	0	0	0	3	0
RAZEM	11	1	0	0	4	6

Dodatkowo z pośród rodzin zastępczych niezawodowych, które nadal funkcjonują na terenie powiatu 5 dzieci opuściło rodzinę zastępczą, z czego: 2 zostało umieszczonych w innej niezawodowej rodzinie zastępczej, 1 zostało przysposobione a 2 dzieci rozpoczęło proces usamodzielnienia.

Ponadto z 3 zawodowych rodzin zastępczych odeszło 4 dzieci z czego: 3 zostało przysposobionych a 1 osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy, odeszła z zawodowej rodziny zastępczej i założyła własne gospodarstwo domowe.

Rodzinny dom dziecka opuściła 1 osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy i założyła własne gospodarstwo domowe.

Tabela 6.

Powód opuszczenia pieczy rodzinnej przez dzieci w wieku powyżej 18 roku życia.

Dzieci powyżej 18 roku życia	Razem	Powrót do rodziny naturalnej	Założenie własnego gospodarstwa	Inne
Rodziny zastępcze spokrewnione	4	0	4	0
Rodziny zastępcze niezawodowe	3	0	3	0
Rodziny zastępcze zawodowe lub rodzinne domy dziecka	2	0	2	0
RAZEM	9	0	9	0

Łącznie **pieczę rodzinną** opuściło 20 osób, z tego **11** dzieci i **9** pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej.

Większość dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej to dzieci w przedziale wiekowym od **7-13 lat**, najmniej liczną grupę stanowią dzieci w wieku poniżej roku.

Zgodnie z art. 191 ust. 1 ustawy powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

W rodzinach zastępczych funkcjonujących w 2016 r. w powiecie elbląskim przebywało **26** dzieci pochodzących z terenu innych powiatów.

W 2016 r. nie podpisano Porozumień dotyczących dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu elbląskiego.

Tabela 7.

Porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z terenu innych powiatów przebywających w pieczy rodzinnej na terenie powiatu elbląskiego w 2016 roku.

Lp.	Miasto/Powiat	Roczny koszt pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	Liczba dzieci
1.	Ostróda	77.780,00	7
2.	Elbląg	57.621,33	7
3.	Braniewo	27.920,00	3
4.	Nowy Dwór Gdański	16.000,00	2
5.	Ilawa	8.620,00	1
6.	Warszawa	15.840,00	2
7.	Radzyń Podlaski	12.350,00	1
8.	Legionowo	20.378,40	2
9.	Nysa	7.920,00	1
RAZEM:		244.429,73	26

W 2016 r. w 26 rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innego powiatu przebywało 42 dzieci pochodzących z powiatu elbląskiego. Liczba zawartych porozumień w roku 2016 - 5.

Dotacje przekazane w 2016 r. przez powiat elbląski zostały rozliczone zgodnie z zawartymi porozumieniami z innymi powiatami.

Tabela 8.

Porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z terenu powiatu elbląskiego przebywających w pieczy rodzinnej na terenie innego powiatu.

Lp.	Miasto/Powiat	Roczny koszt pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	Liczba dzieci
1.	Elbląg	205.062,15	21
2.	Ostróda	57.050,01	3
3.	Nowy Dwór Gdański	12.000,00	1
4.	Braniewo	30.661,60	3
5.	Puck	7.920,00	1
6.	Olsztyn	16.869,60	1
7.	Lidzbark Warmiński/Orneta	62.328,15	4
8.	Mragowo	14.400,00	1
9.	Malbork	94.028,36	6
10.	Pruszcz Gdański	7.920,00	1
RAZEM:		508.239,87	42

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w art. 191 ust. 1 pkt 1, w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym wystawiono gminom 123 noty obciążeniowe.

Tabela 9.

Zwrot wydatków od gmin właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed umieszczeniem ich po raz pierwszy w pieczy.

Lp.	Gmina	Kwota	Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 r.
1.	Elbląg	53.103,20	13
2.	Rychliki	25.165,28	5
3.	Pasłęk	81.714,35	22
4.	Tolkmicko	15.160,32	6
5.	Godkowo	5.678,93	5
6.	Milejewo	9.041,88	6
7.	Gronowo Elbląskie	11.880,00	3
8.	Markusy	31.870,45	5
9.	Młynary	39.444,15	8
RAZEM:		273.058,56	57

PIECZA INSTYTUCJONALNA

W 2016 r. w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Marwicy umieszczono 10 dzieci. Natomiast w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej „Samodzielne Mieszkanie” w Pasłęku w 2016 r. dzieci nie były umieszczane.

Wydano 10 skierowań w sprawie umieszczenia dzieci zgodnie z postanowieniem sądu w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wykonanych zostało 10 skierowań.

W 2016 r. w placówkach opiekuńczo - wychowawczych poza powiatem nie umieszczano dzieci pochodzących z terenu powiatu elbląskiego.

Tabela 10. Dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2016 r.

Razem	Z rodziny naturalnej	Z rodzinnej pieczy zastępczej	Z instytucjonalnej pieczy zastępczej
10	5	2	3

Tabela 11. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2016 r. z podziałem na gminy.

Lp.	Gmina pochodzenia	Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2016 r.
1.	Pasłek	6
2.	Elbląg	2
3.	Młynary	2
RAZEM:		10

W okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Marwicy i w Pasłęku przebywało łącznie 58 dzieci z czego 15 w trakcie roku opuściło Placówkę.

Tabela 12. Przyczyna opuszczenia instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Lp.	Powód opuszczenia instytucjonalnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci
1.	Usamodzielnienie	5
2.	Umieszczenie w RZ	1
3.	Powrót do rodziny biologicznej	6
4.	Przeniesienie do innej placówki	2
5.	Inne	1
RAZEM:		15

Zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt 2 ustawy powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce

opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Powiat elbląski zgodnie z zawartymi porozumieniami pokrywał koszty pobytu **dzieci pochodzących z terenu powiatu elbląskiego** przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych **na terenie innych powiatów.**

W 2016 r. na ten cel wydatkowano kwotę **121.503,22 zł.**

Tabela 13. Porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z terenu powiatu elbląskiego przebywających w pieczy instytucjonalnej na terenie innego powiatu.

Lp.	Miasto/Powiat	Roczny koszt utrzymania dziecka	Liczba dzieci
1.	Powiat Braniewski	58.578,72	2
2.	Miasto Elbląg	12.290,60	1
3.	Powiat Opatowski	50.633,90	5
RAZEM:		121.503,22	8

Zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W związku z powyższym wystawiono gminom **63** noty obciążeniowe.

Tabela 14. Zwrot wydatków od gmin właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed umieszczeniem ich po raz pierwszy w pieczy.

Lp.	Gmina	Kwota	Liczba dzieci przebywających w pieczy instytucjonalnej w 2016 r.
1.	Elbląg	24.681,28	2
2.	Pasłęk	122.913,27	14
3.	Godkowo	22.052,70	2
4.	Rychliki	8.782,07	1
5.	Tolkmicko	24.600,66	3
6.	Młynary	3.543,04	1
RAZEM:		206.573,02	23

3. ORGANIZOWANIE WSPARCIA OSOBOM USAMODZIELNIANYM OPUSZCZAJĄCYM RODZINY ZASTĘPCZE, RODZINNE DOMY DZIECKA ORAZ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE I REGIONALNE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - TERAPEUTYCZNE, PRZEZ WSPIERANIE PROCESU USAMODZIELNIENIA.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu pomaga zaplanować proces usamodzielnienia tak, by przebiegał on sprawnie i zakończył się sukcesem.

Stosowanie do treści art. 145 ust. 4 przytoczonej ustawy, warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie zatwierdzonego przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W 2016 r. indywidualne programy usamodzielnienia w **17** przypadkach zostały opracowane wspólnie z osobą usamodzielniającą się i opiekunem usamodzielnienia oraz przy współpracy pracownika i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, z czego:

- ✚ **10** programów dotyczyło wychowanków rodzin zastępczych,
- ✚ **7** programów dotyczyło wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu organizuje osobom usamodzielnianym wsparcie między innymi finansowe w postaci pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie, a także udziela pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

W ramach wsparcia osoby usamodzielniane mają także możliwość korzystania z poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego oraz doradztwa zawodowego, działającego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu.

4. TWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA I DZIAŁANIA RODZIN ZASTĘPCZYCH, RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA I RODZIN POMOCOWYCH.

W celu umożliwienia kandydatom pełnienia funkcji rodzin zastępczych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu, w 2016 r., zorganizowało szkolenie dla tych osób. Osoby, które ukończyły szkolenie otrzymały świadectwo ukończenia szkolenia oraz zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, spełniania warunków, o których mowa w art. 42, oraz posiadania predyspozycji i motywacji do sprawowania pieczy zastępczej.

Aktualnie w powiecie elbląskim na podstawie umów zawartych przez Starostę Elbląskiego funkcjonuje **5** rodzin pełniących funkcję zawodowych rodzin zastępczych.

W 2016 r. rodziny te otrzymały wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia w łącznej wysokości **195.575,79 zł**.

5. PROWADZENIE PLACÓWEK OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH ORAZ PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO O ZASIĘGU PONADGMINNYM.

W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej Powiat Elbląski prowadzi dwie placówki typu socjalizacyjnego, tj.:

- 1) Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Orle Gniazdo” w Marwicy przeznaczona dla 30 wychowanków;
- 2) Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Samodzielne Mieszkanie” w Pasłęku przeznaczona dla 14 wychowanków.

W 2016 r. Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze w Marwicy i w Pasłęku:

- ✚ zapewniały dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajały ich niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- ✚ realizowały przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- ✚ umożliwiały kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowił inaczej;
- ✚ podejmowały działania w celu powrotu dzieci do rodziny;
- ✚ zapewniały dzieciom dostęp do kształcenia dostosowanego do ich wieku i możliwości rozwojowych;
- ✚ obejmowały dzieci działaniami terapeutycznymi;
- ✚ zapewniały korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w 2016 r. w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Pasłęku i w Marwicy zostały ustalone w wysokości **3.554,51 zł** i **3.625,40 zł**.

Powiat elbląski nie prowadzi placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

6. ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH, PROWADZĄCYCH RODZINNE DOMY DZIECKA I DYREKTORÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH TYPU RODZINNEGO ORAZ KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ, PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA LUB PEŁNIENIA FUNKCJI DYREKTORA PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZEJ TYPU RODZINNEGO.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu podejmuje działania zmierzające do popularyzacji idei opieki i wychowania dzieci w rodzinach zastępczych, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niezawodowych w następujący sposób:

- ✚ na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa Powiatowego w Elblągu są umieszczone informacje, w tym plakat, o możliwości założenia rodziny zastępczej;
- ✚ w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu są wyznaczone osoby do kontaktu z osobami zainteresowanymi stworzeniem rodziny zastępczej;

- ⚡ na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Elblągu oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu cyklicznie umieszczane są informacje dotyczące poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu przeprowadziło analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez ustalenie okoliczności, o których mowa w art. 42 ust. 1-3, zgodnie z którymi pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

- ⚡ dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- ⚡ nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- ⚡ wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- ⚡ nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- ⚡ są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;
- ⚡ przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- ⚡ zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego;
 - b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań;
 - c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
- ⚡ nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo;
- ⚡ w przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

W ramach kwalifikowania osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przeprowadzono badania pedagogiczne i psychologiczne **5** osób, w tym **3** nowym kandydatom oraz **2** osobom, które stanowią już rodzinę zastępczą. Zarówno pedagog, jak i psycholog spotykali się indywidualnie z każdym kandydatem w celu przeprowadzenia badania, analizy i wydania opinii.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu skierowało **5** kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej na szkolenie. Szkolenie prowadzone było przez licencjonowanych trenerów na podstawie programu „Szkola dla Rodzin Zastępczych”, autorstwa Urszuli Burtowicz – Kulesza i Tadeusza Jedynak, który został zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzją nr: DSR-I-5121-23-1-TU/14 z dnia 10.04.2014 r., w terminie od 15.06.2016 r. do 24.08.2016 r. w wymiarze 60 godzin.

Szkolenie miało na celu dostarczenie wiedzy i praktycznych umiejętności z zakresu pedagogiki, psychologii rozwojowej, wychowawczej, społecznej oraz z zakresu podstaw prawnych związanych z opieką nad dzieckiem opuszczonym przez rodziców biologicznych.

Program został przeprowadzony przy wykorzystaniu następujących form i metod pracy:

- ✚ praca z grupą, oparta na zasadach wypracowanych i akceptowanych przez grupę i prowadzących;
- ✚ spotkania indywidualne;
- ✚ pokaz multimedialny, mini wykład, dyskusja, burza mózgów, odgrywanie ról, praca w małych grupach, autoprezentacja, warsztat, pogadanka, spotkania ze specjalistami, analiza SWOT, filmy o tematyce przewidzianej programem szkolenia, metoda indywidualnego przypadku.

Zakładanymi i oczekiwanymi efektami po odbytych szkoleniach było wzmocnienie kompetencji wychowawczych u rodzin zastępczych, zwiększenie kompetencji rodzin zastępczych w pracy z dzieckiem z zaburzeniami rozwojowymi, zaburzeniami emocji, nabycie przez rodziny zastępcze umiejętności w budowaniu więzi rodzica z dzieckiem, umiejętności w kompensowaniu deficytów emocji, zaburzeń zachowania, wzmocnienie u rodzin zastępczych motywacji do poszukiwania pomocy zewnętrznej i działań zapobiegających pogłębieniu dysfunkcji funkcjonowania rodziny zastępczej.

Po odbytych szkoleniach 4 osoby otrzymały świadectwa ukończenia szkolenia.

Zgodnie z art. 45 ustawy na wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, posiadającego świadectwo ukończenia szkolenia organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata wydał 4 zaświadczenia kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, spełniania warunków, o których mowa w art. 42, oraz posiadania predyspozycji i motywacji do sprawowania pieczy zastępczej.

W 1 przypadku organizator rodzinnej pieczy zastępczej odmówił wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 45 i 48 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ponieważ kandydat nie został zakwalifikowany do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Ponadto dla rodzin zastępczych niezawodowych w okresie od 28.01.2016 r. do 26.02.2016 r. zorganizowano szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji opiekuna zastępczego zawodowego, w którym wzięło udział 11 osób. Szkolenie przeprowadzone było przez dwóch certyfikowanego trenerów zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej oraz zasadami Programu PRIDE.

Szkolenie podzielone było na 5 sesji i obejmowało następującą tematykę:

- sesja I: Specyfika funkcjonowania rodzin zastępczych zawodowych
- sesja II: Trudne zachowania
- sesja III: Efektywna pomoc dzieciom
- sesja IV: Niepowodzenia szkolne
- sesja V: Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Ponadto sporządzono opinie psychologiczno-pedagogiczne w formie Analizy Mocnych Stron i Potrzeb Kandydatów.

Po odbytych szkoleniach 11 osób otrzymało świadectwa ukończenia szkolenia.

Zgodnie z art. 45 ustawy na wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadającego świadectwo ukończenia szkolenia organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata wydał 4 zaświadczenia kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, spełniania warunków, o których mowa w art. 42, oraz posiadania

predyspozycji i motywacji do sprawowania funkcji opiekuna zastępczego zawodowego.

7. ORGANIZOWANIE WSPARCIA DLA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ, W SZCZEGÓLNOŚCI PRZEZ TWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA GRUP WSPARCIA I SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA:

a) GRUPY WSPARCIA

Na terenie powiatu elbląskiego funkcjonuje 1 grupa wsparcia dla rodzin zastępczych.

Spotkania odbywają się w zależności od potrzeb rodziców zastępczych, na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu. Poprzez uczestnictwo w grupie wsparcia jej członkowie uzyskują pomoc, która może przyjmować formę dostarczania pożytecznych informacji, relacjonowania własnych doświadczeń związanych z zdanym problemem, słuchania i akceptacji doświadczeń innych, empatycznego zrozumienia i nawiązaniu kontaktów społecznych z osobami o podobnych trudnościach.

b) SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu prowadzi specjalistyczne poradnictwo, w ramach którego psycholog, pedagog i doradca zawodowy udzielają porad.

Działalność pedagoga i psychologa w punkcie poradnictwa polega między innymi na udzielaniu porad i wsparcia rodzinom zastępczym w rozwiązywaniu zgłaszanych problemów w zakresie stanu zdrowia psychicznego, dydaktyki, wychowania dzieci a także problemów osobistych rodziców, wskazywaniu rodzinom poradni specjalistycznych dla dzieci w celu dokonywania diagnozy lub poddania terapii.

Działalność doradcy zawodowego polega na:

- udzielaniu indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom, osobom dorosłym, osobom bezrobotnym,
- przygotowaniu klientów do wyboru odpowiedniego zawodu oraz drogi dalszego kształcenia,
- opracowaniu indywidualnego planu kariery edukacyjno-zawodowej, przygotowaniu uczniów do przyjęcia roli pracowników,
- określeniu psychofizycznych cech klienta i jego sytuacji życiowej oraz wcześniejszego doświadczenia zawodowego,
- określenie potencjału zawodowego poprzez analizę potrzeb, zdolności oraz posiadanych umiejętności,
- analizy rynku pracy oraz rynku usług edukacyjnych pod kątem potrzeb i możliwości klienta,
- wspieranie rozwoju klienta i pomoc w odnalezieniu właściwej dla niego ścieżki zawodowej i podporządkowanych jej działań edukacyjnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu oferuje profesjonalną pomoc osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieciom oraz dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej, wykazującym potrzebę wsparcia w przezwyciężaniu problemów i trudności życiowych. Prowadzone poradnictwo ma na celu wsparcie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu w obrębie systemu rodzinnego i środowiska lokalnego, wspomaganie w sytuacjach trudnych, pomoc w rozwiązywaniu problemów rozwojowych, kryzysowych, udzielanie rodzinie oraz jej poszczególnym członkom, wykazującym potrzebę wsparcia, wielozakresowej pomocy

doradczej i informacyjnej na temat ośrodków specjalistycznych i miejsc w których mogą poddać się terapii.

W 2016 r. w ramach poradnictwa specjalistycznego psycholog udzielił **108** porad **63** rodzinom oraz osobom z terenu powiatu elbląskiego, w tym przeprowadzone zostały rozmowy wspierające i rozmowy doradcze.

W ramach pomocy psychologicznej w 2016 r. odbyło się **51** spotkań indywidualnych z **33** osobami z rodzin zastępczych pochodzących z terenu powiatu elbląskiego oraz **57** indywidualnych spotkań z **30** mieszkańcami powiatu elbląskiego.

Doradca zawodowy w 2016 r. udzielił **23** porady edukacyjno-zawodowe dla **5** uczniów umieszczonych w pieczy zastępczej oraz **14** porad dla **5** osób dorosłych z terenu powiatu elbląskiego. Łącznie doradca zawodowy udzielił **37** porad edukacyjno-zawodowych.

Na terenie powiatu elbląskiego funkcjonuje **1** grupa wsparcia dla rodzin zastępczych.

Spotkania odbywają się w zależności od potrzeb rodziców zastępczych na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu. Poprzez uczestnictwo w grupie wsparcia jej członkowie uzyskują pomoc, która może przyjmować formę dostarczania pożytecznych informacji, relacjonowania własnych doświadczeń związanych z zdanym problemem, słuchania i akceptacji doświadczeń innych, empatycznego zrozumienia i nawiązaniu kontaktów społecznych z osobami o podobnych trudnościach.

8. POWOŁYWANIE CENTRÓW ADMINISTRACYJNYCH DO OBSŁUGI PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH.

W związku z wejściem w życie w 2012 r. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została podjęta przez Radę Powiatu w Elblągu Uchwała Nr XVIII/74/2012 z dnia 23 listopada 2012 roku w sprawie powołania Centrum Administracyjnego Do Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Marwicy.

9. WYZNACZANIE ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Realizacja zadań z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej przypisanych powiatowi wymaga wyboru przez starostę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wyznaczenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zostało uregulowane w 2012 r.

10. ZAPEWNIENIE PRZEPROWADZENIA PRZYJĘTEMU DO PIECZY ZASTĘPCZEJ DZIECKU NIEZBĘDNYCH BADAŃ LEKARSKICH.

Przy umieszczaniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano rodzinom zastępczym informację o stanie zdrowia dziecka, niezbędną dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów.

11. PROWADZENIE REJESTRU DANYCH, O KTÓRYM MOWA W ART. 46.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadzi rejestr danych, o którym mowa w art. 46 ustawy, w razie potrzeby na bieżąco jest uaktualniany a następnie dane przesyłane do właściwego Sądu.

12. KOMPLETOWANIE WE WSPÓLPRACY Z WŁAŚCIWYM OŚRODKIEM POMOCY SPOŁECZNEJ DOKUMENTACJI ZWIĄZANEJ Z PRZYGOTOWANIEM DZIECKA DO UMIESZCZENIA W RODZINIE ZASTĘPCZEJ ALBO RODZINNYM DOMU DZIECKA.

W 2016 r. umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej 14 dzieci, w związku z tym organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z ośrodkami pomocy społecznej w celu zgromadzenia niezbędnej dokumentacji dziecka w tym dokumentacji medycznej, szkolnej, rodzinnej, a także dokumentacji związanej z planem pracy z rodziną biologiczną i funkcjonowaniem rodziny dziecka.

13. FINANSOWANIE:

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo - wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 1) 660,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 2) 1000,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka,
- 3) 200,00 zł miesięcznie – na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 195 z późn. zm.) rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatkowo na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości **500,00 zł** miesięcznie.

Ponadto, rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, starosta może przyznać:

- 1) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;
- 2) świadczenie na pokrycie:
 - a) niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo,
 - b) kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo,
 - c) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

Tabela Nr 15

Rodzaje świadczeń udzielonych rodzinom zastępczym funkcjonującym na terenie Powiatu Elbląskiego w 2016 roku.

Rodzaj świadczenia	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe	Rodzinny dom dziecka
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	514.216,00 zł	574.239,00 zł	260.924,00 zł	40.581,00 zł
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	7.139,00 zł	16.715,00 zł	15.400,00 zł	1.916,00 zł
Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	5.240,00 zł	5.140,00 zł	2.896,00 zł	---
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	---	---	16.074,00 zł	11.989,00 zł
dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania	450,00 zł	3.100,00 zł	2.100,00 zł	600,00 zł
Świadczenie w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki	---	200,00 zł	---	---
Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem	---	---	1.000,00 zł	433,00 zł
Świadczenia dla rodzin zastępczych (ogółem)	527.045,00 zł	599.394,00 zł	298.394,00 zł	55.519 zł

W 2016 r. wydano łącznie **64** decyzje (w tym m.in. decyzje przyznające świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka, decyzje zmieniające wysokość przyznanego świadczenia, decyzje uchylające przyznanie świadczenia, decyzje zobowiązujące do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia),

Razem wysokość świadczeń udzielonych rodzinom zastępczym w 2016 r. wyniosła **1.480.352 zł**.

Dane dotyczące finansowania świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu elbląskiego, umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innego powiatu zawarto w punkcie 2 niniejszego sprawozdania.

Rada Powiatu w Elblągu w dniu 30 grudnia 2014 r. podjęła Uchwałę Nr IV/24/2014 w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko - Mazurskiego z dnia 9 stycznia 2015 r. poz. 175).

Na podstawie przeprowadzonych protokołów danych osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty za dzieci przebywające w pieczy zastępczej wydano łącznie

147 decyzji dotyczących odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej w tym:

- w pieczy rodzinnej - **102**
- pieczy instytucjonalnej - **45**

b) **pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne.**

Od dnia 1 stycznia 2012 r. w odniesieniu do finansowania wymienionego zadania funkcjonują dwa akty prawne tj. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Osoby, które usamodzielniały się przed wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązują przepisy dotychczasowe m. in. ustawa o pomocy społecznej. Przepisy ustawy o pomocy społecznej stosuje się także w stosunku do osób pełnoletnich opuszczających po 01.01.2012 r. domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę i młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Na mocy ustawy o pomocy społecznej w 2016 r. powiat elbląski na świadczenia dla osób usamodzielnianych przed 1 stycznia 2012 r., opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo - wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze wydatkował kwotę **120.203,13 zł**, z czego **65.043,13 zł** wypłacono osobom opuszczającym placówki opiekuńczo - wychowawcze i **55.160,00 zł** osobom opuszczającym rodziny zastępcze.

Łącznie udzielono pomocy **21** osobom: **11** osobom z placówek opiekuńczo - wychowawczych, **10** osobom z rodzin zastępczych.

Do osób opuszczających od 1 stycznia 2012 r., po osiągnięciu pełnoletniości, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na mocy, której w 2016 r. powiat elbląski na świadczenia dla osób

usamodzielnianych po 1 stycznia 2012 r., opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze wydatkował kwotę **158.827,52 zł** z czego **50.188,52 zł** wypłacono osobom opuszczającym placówki opiekuńczo - wychowawcze i **108.639,00 zł** osobom opuszczającym rodziny zastępcze.

Łącznie udzielono pomocy **38** osobom: **12** osobom z placówek oraz **26** osobom z rodzin zastępczych.

Na usamodzielnienia dla wychowanków placówek ogółem wydatkowano kwotę **115.231,65 zł**, a dla wychowanków rodzin zastępczych kwotę **163.799,00 zł**.

Tabela Nr 16

Zestawienie dotyczące pomocy przyznanej osobom usamodzielnianym w 2016 roku.

Ustawa o pomocy społecznej		
Rodzaj pomocy	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	Rodziny zastępcze
	Kwota	Kwota
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	45.0472,13 zł	30.455,00 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	14.835,00 zł	19.764,00 zł
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie	5.166,00 zł	4.941,00 zł
Razem:	65.043,13 zł	55.160 zł
Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej		
Rodzaj pomocy	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	Rodziny zastępcze
	Kwota	Kwota
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	32.091,75 zł	96.339,00 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	10.596,77 zł	6.600,00 zł
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie	7.500,00 zł	5.700,00 zł
Razem:	50.188,52 zł	108.639,00 zł

Ilość wydanych decyzji:

a) usamodzielnieni wychowankowie rodzin zastępczych - ogółem decyzji: 36, w tym:

- ✓ kontynuowanie nauki - decyzje przyznające świadczenie: 10,
 - uchylenie decyzji: 9,
 - decyzje odmawiające przyznania świadczenia: 1;
- ✓ pomoc na usamodzielnienie - decyzje przyznające świadczenie: 3,
 - decyzje odmawiające przyznania świadczenia: 2;
- ✓ pomoc na zagospodarowanie - decyzje przyznające świadczenie: 5,
 - decyzje odmawiające przyznania świadczenia: 1,
 - zwrot nienależnie pobranego świadczenia: 5.

b) usamodzielnieni wychowankowie placówek - ogółem decyzji: 29, w tym:

- ✓ kontynuowanie nauki - decyzje przyznające świadczenie: 8,
 - uchylenie decyzji: 7
 - decyzje odmawiające przyznania świadczenia: 0;
- ✓ pomoc na usamodzielnienie - decyzje przyznające świadczenie: 4,
 - decyzje odmawiające przyznania świadczenia: 1;
- ✓ pomoc na zagospodarowanie - decyzje przyznające świadczenie: 9,
 - decyzje odmawiające przyznania świadczenia: 0.

- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 roku zorganizowało szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Na przeszkolenie 5 osób wydatkowano łączną kwotę **8.340,00 zł.**

14. SPORZĄDZANIE SPRAWOZDAŃ RZECZOWO - FINANSOWYCH Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ PRZEKAZYWANIE ICH WŁAŚCIWEMU WOJEWODZIE, W WERSJI ELEKTRONICZNEJ, Z ZASTOSOWANIEM SYSTEMU TELEINFORMATYCZNEGO, O KTÓRYM MOWA A ART. 187 UST. 3.

W 2016 r. przekazano w wersji elektronicznej do Wojewody Warmińsko - Mazurskiego za pomocą Statystycznej Aplikacji Centralnej (SAC) 2 sprawozdania rzeczowo - finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, tj. dnia 31.07.2016 r. sprawozdanie za okres 01.01.2016 - 30.06.2016 oraz do dnia 31.01.2017 r. sprawozdanie za okres 01.07.2016 - 31.12.2016.

15. PRZEKAZYWANIE DO BIURA INFORMACJI GOSPODARCZEJ INFORMACJI, O KTÓREJ MOWA W ART. 193 UST. 8.

W 2015 r. Centrum przekazało do biura informacji gospodarczej 12 informacji o powstaniu zaległości, za okres dłuższy niż 12 miesięcy, z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

V. ZADANIA OKREŚLONE W ART. 181 USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 ROKU O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ (TEKST JEDNOLITY DZ.U. Z 2016 ROKU, POZ. 575 Z PÓŹN. ZM.), TJ.:

1. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z RZĄDOWYCH PROGRAMÓW WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.

W związku z przystąpieniem przez Powiat Elbląski do konkursu ofert ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej w ramach „Programu Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” pozyskano dofinansowanie kosztów wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiat Elbląski otrzymał środki finansowe z przeznaczeniem na pokrycie wynagrodzeń Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości **27.929,00zł.** Kwota wkładu własnego na realizację ww. zadania wyniosła **61.107,00 zł.** Wydatkowana kwota ogółem zrealizowanego zadania wyniosła **89.036,00 zł.**

Dzięki pozyskaniu środków finansowych możliwe było refinansowanie wynagrodzeń dla 5 koordynatorów zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu, którzy w okresie od stycznia do grudnia 2016 roku objęli opieką i wsparciem **75 rodzin zastępczych**, w których przebywało **128 dzieci.**

2. FINANSOWANIE POBYTU W PIECZY ZASTĘPCZEJ OSÓB, O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 UST. 3.

Ww. zadanie nie było realizowane w 2016 roku, z uwagi na fakt braku cudzoziemców zamieszkałych na terenie Powiatu Elbląskiego oraz braku rządowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

VI. ZADANIA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ, OKREŚLONE W ART. 76 USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 ROKU O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ (TEKST JEDNOLITY DZ.U. Z 2016 ROKU, POZ. 575 Z PÓŻN. ZM.), TJ.:

1. PROWADZENIE NABORU KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ ZAWODOWEJ, RODZINY ZASTĘPCZEJ NIEZAWODOWEJ LUB PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA.

W okresie sprawozdawczym rozpowszechniono plakaty i ulotki dotyczące poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych na terenie powiatu elbląskiego tj. do wszystkich terenowych ośrodków pomocy społecznej, jak również umieszczono informację na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Elblągu i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu oraz Biuletynie Informacji Starostwa Powiatowego w Elblągu.

Wszystkie Zainteresowane osoby rodzicielstwem zastępczym, procesem kwalifikacji kandydatów na rodziców zastępczych oraz szkoleniem zostali zaproszeni do skorzystania w tym czasie z konsultacji pracowników aby uzyskać niezbędne informacje w sprawie utworzenia rodziny zastępczej.

Dnia 04.06.2016 r., w ramach promocji rodzicielstwa zastępczego, na terenie Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Marwicy festyn z okazji dnia dziecka pod hasłem „Uczta dla rodzin”. W programie zaplanowano gry i zabawy w postaci rzutu podkową, strzelnicy, ścianki wspinaczkowej, rzutu piłką lekarską i wiele innych. Ponadto dzieci brały udział w loterii fantowej i mogły skorzystać darmowej przejażdżki motocyklem. Każdy z uczestników miał okazję skosztować domowej grochówki, kiełbasy z ogniska oraz innych domowych przysmaków. Specjalnie dla dzieci rozstawiono stoiska z darmową watą cukrową oraz popcornem.

2. KWALIFIKOWANIE OSÓB KANDYDUJĄCYCH DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ LUB PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA ORAZ WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ KWALIFIKACYJNYCH ZAWIERAJĄCYCH POTWIERDZENIE UKOŃCZENIA SZKOLENIA, OPINIĘ O SPEŁNIENIU WARUNKÓW I OCENĘ PREDYSPOZYCJI DO SPRAWOWANIA PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Kandydaci na rodziny zastępcze, podejmując decyzję o utworzeniu rodziny zastępczej, muszą posiadać świadomość czasowości opieki na dzieckiem, brać pod uwagę i akceptować możliwość powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej. Wymagania wobec kandydatów na rodziny zastępcze szczegółowo określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – art. 42 ust. 1.

Zgodnie z ustawą pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które:

- 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
 - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia, wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
 - b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;
- 6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego;
 - b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań;
 - c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Przy wyborze rodziny zastępczej dla dziecka bierze się pod uwagę:

- ⊕ osoby spokrewnione lub spowinowacone z dzieckiem, jeżeli dają gwarancję poprawy sytuacji dziecka;
- ⊕ predyspozycje, umiejętności i przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- ⊕ odpowiednią różnicę wieku między kandydatami a dzieckiem;
- ⊕ poziom rozwoju dziecka oraz możliwości zaspokajania jego potrzeb przez rodzinę zastępczą;
- ⊕ zasadę nierozłączania rodzeństwa.

PROCEDURA KWALIFIKACJI RODZIN ZASTĘPCZYCH OBEJMUJE:

1. Pierwsze spotkanie z rodziną:
 - ⊕ zapoznanie z formalnymi wymaganiami wobec kandydatów na rodziny zastępcze;
 - ⊕ przedstawienie procedury przygotowawczej i kwalifikacyjnej;
 - ⊕ zebranie wstępnych informacji o rodzinie.
2. Przyjęcie zgłoszenia kandydatów i wymaganych dokumentów.
3. Wywiad w rodzinie – poznanie warunków mieszkalno – bytowych rodziny, stylu i trybu życia kandydatów, sytuacji rodzinnej oraz prezentowanych poglądów i postaw.

4. Badanie psychologiczne kandydatów.
5. Szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych,
6. Po przejściu szkolenia oraz procedury kwalifikacyjnej kandydaci kwalifikowani są przez Komisję Kwalifikacyjną Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu.

W 2016 roku procesem kwalifikacji objęto **5 osób**.

3. ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ DLA KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ LUB PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA.

Opis realizacji zadania został zawarty w punkcie 6 części „4. Zadania określone w art. 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku poz. 575 z późn. zm.)” niniejszego sprawozdania.

4. ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ DLA KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI DYREKTORA PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZEJ TYPU RODZINNEGO, WYDAWANIE ŚWIADECTW UKOŃCZENIA TYCH SZKOLEŃ ORAZ OPINII DOTYCZĄCEJ PREDYSPOZYCJI DO PEŁNIENIA FUNKCJI DYREKTORA I WYCHOWAWCY W PLACÓWCE OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZEJ TYPU RODZINNEGO.

Na terenie powiatu elbląskiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo - wychowawcze typu rodzinnego.

5. ZAPEWNIANIE RODZINOM ZASTĘPCZYM ORAZ PROWADZĄCYM RODZINNE DOME DZIECKA SZKOLEŃ MAJĄCYCH NA CELU PODNOSZENIE ICH KWALIFIKACJI, BIORĄC POD UWAGĘ ICH POTRZEBY.

Dla rodzin zastępczych niezawodowych oraz zawodowych funkcjonujących na terenie powiatu elbląskiego w dniu 24.03.2016 r. zorganizowano szkolenie pod nazwą: „Odpowiedzialne rodzicielstwo bez przemocy”. Zajęcia zostały przeprowadzone przez specjalistę z Ośrodka Psychoprofilaktyki Nowa Perspektywa. Szkolenie dotyczyło m.in.:

- diagnozy i przeciwdziałania przemocy – dziecko jako ofiara / sprawca przemocy,
- profilaktyki przemocy, czyli treningu w budowaniu więzi z dzieckiem.

W dniu 21.10.2016 r. dla wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej odbyło się szkolenie, którego tematem przewodnim było „Molestowanie seksualne dzieci i młodzieży”. Szkolenie przeprowadziła certyfikowana specjalistka w dziedzinie terapii psychoseksualnej Pani Bernadetta Jabłońska.

Tematyka szkolenia obejmowała:

- objawy molestowania w kontekście wiekowym,
- pomoc osobom wykorzystywanym seksualnie,
- podstawowe zasady rozmowy z dzieckiem wykorzystywanym seksualnie,
- sposoby radzenia sobie z problematyką wykorzystywania seksualnego,

- zasady rozpoznawania dziecka wykorzystywanego seksualnie,
- zasady właściwego interweniowania – aspekty prawne,
- ocena wiarygodności dziecka.

Wszystkie szkolenia zorganizowane w 2016 roku odbyły się na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu.

Na terenie powiatu elbląskiego w 2016 roku funkcjonował 1 rodzinny dom dziecka. Prowadzący dom podpisali umowę ze Starostą Ostródzkim. W domu tym przebywa 3 dzieci z terenu powiatu elbląskiego i 4 dzieci z terenu powiatu ostródzkiego. Prowadzący rodzinny dom dziecka w 2016 roku uczestniczyli w szkoleniach organizowanych dla zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych oraz skorzystali z prowadzonego poradnictwa zapobiegającemu wypaleniu zawodowemu.

6. ZAPEWNIANIE POMOCY I WSPARCIA OSOBOM SPRAWUJĄCYM RODZINNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ, W SZCZEGÓLNOŚCI W RAMACH GRUP WSPARCIA ORAZ RODZIN POMOCOWYCH.

Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia, zostało przedstawione w punkcie 7 części „4. Zadania określone w art. 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz. 575 z późn. zm.)” niniejszego sprawozdania.

W 2016 roku nie były zgłaszane potrzeby w zakresie przygotowania rodzin do pełnienia funkcji rodziny pomocowej.

7. ORGANIZOWANIE DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH ORAZ PROWADZĄCYCH RODZINNE DOMY DZIECKA POMOCY WOLONTARIUSZY.

W okresie sprawozdawczym nie zgłoszono zapotrzebowania w zakresie pomocy wolontariuszy.

8. WSPÓLPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM, W SZCZEGÓLNOŚCI Z POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE, OŚRODKIEM POMOCY SPOŁECZNEJ, SĄDAMI I ICH ORGANAMI POMOCNICZYMI, INSTYTUCJAMI OŚWIATOWYMI, PODMIOTAMI LECZNICZYMI, A TAKŻE KOŚCIOŁAMI I ZWIĄZKAMI WYZNANIOWYMI ORAZ Z ORGANIZACJAMI SPOŁECZNYMI.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 r. współpracował z ośrodkami pomocy społecznej m. in. w celu zgromadzenia dokumentacji niezbędnej do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej. Oprócz tego kontaktowano się z ośrodkami i instytucjami oświatowymi w celu ustalenia oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. W związku z tym odbywały się konsultacje w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, na których omawiano sytuację dzieci pochodzących z terenu powiatu elbląskiego. Z ośrodkami pomocy społecznej współpracowano również w celu ustalenia sytuacji rodziców biologicznych i możliwości powrotu dzieci z pieczy zastępczej.

Ze szkołami kontaktowano się w celu ustalenia sytuacji dydaktyczno – wychowawczej dzieci oraz współpracy między rodzicami biologicznymi, rodziną zastępczą a szkołą. W ocenie sytuacji dziecka i możliwości jego powrotu do domu